

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre --- 8 korona
Félévre --- 4 "
Negyedévre --- 2 "
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügyv.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)

Galgóczy Károly 60 éves jubileuma.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ alakításának eszméje az 1825—27-ik év pozsonyi országgyűlés alatt a Széchényi István gróf és főrangú társai kezdeményezésére Pozsonyban 1825 július 6-án rendezett lófuttatáskor merült fel először. Reá négy esztendőre 1830-ban megalakult az „Állattenyésztő Társaság“; a „Magyar Gazdasági Egyesület“-nek ez volt az első kezdete. 1830-tól kezdve két évtizedig huzódott az első magyar agrármozgalom ügye. Festetich István grófon kívül a Károlyi, Orczy, Wesselényi, Andrássy, Keglevich, Ghyczy, Klauzál, Szapáry és több más főrangú magyar nemes táplálta és agrármozgalomnak Széchényi István gróf által elvetett plántáját. Főherceg József nádor volt a kezdés legfőbb párfogója. A magyar agrármozgalom eme csírája elhíntésénél a magyar főurakon kívül számos nemes hazafi munkálkodott közre. E hazafiak között ki kell emelnünk Galgóczy Károlyt, a Magyar Tudományos Akadémia tagját, aki 1847. évi március 17-ikén iratkozott be az „Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület“ tagjai sorába, ugyanez év március 25-én a választmány által tagul föl is avatott. Akkortájt a magyar középosztály tagjai között nagyon kevés

művelője volt a magyar gazdasági irodalomnak. Galgóczy Károly ezen esztendőben az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ választmányának teljes ülése előtt tette le az összes magyar mezőgazdasági tudományokból a vizsgát. Az akkor még fiatal, de a mezőgazdasági haladás iránt élénk érzeléssel bíró magyar nemes minden tudását, ismeretét az egyesület ügyeinek szentelte.

Ez a történelmi visszapillantást meg kellett tennünk azért, mert éppen a minap mult 60 esztendeje Galgóczy Károly OMGE. tagságának. A magyar gazdaosztály és elsősorban az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ 4000 tagja, egész szervezete és vezetősége mélyeséges tisztelettel hajtja meg lobogóját az érdemekben megőszült aggastyán előtt, aki példátlan szorgalommal és törekvéssel hat évtizeden keresztül erélyes és kitartó harcosa volt a magyar mezőgazdasági haladásnak.

Galgóczy Károly, egyesületünk tiszteletbeli tagja a 60 esztendő OMGE. tagságot csöndben, észrevétlenül ülte

meg. A bölcs aggastyán minden földi hiúságtól ment természeté nem tűr ünneplést, éppen ezért nem tudtuk megszerezni tőle a legutóbbi arcképét.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

emberiség s oka végül pedig a különféle nyomorúságos társadalmi s anyagi viszony.

A szülő ma már nem Istenáldásnak, hanem — hogy úgy ne mondjam — szinte nyűgnek tekinti a gyereket. Utazzunk csak végig egy falun. A legkisebb valami teknőféleben hentereg az udvaron; legyek, apró baromfiak társaságában. A nagyobbacska, piszkosan, lomposan az út porában hancurozik, a legtöbbje a templomtól, s különösen az iskolától irtózik. Eredménye azután az, hogy 15—16 éves korában a falu első legénye — a korcsmában, — a duhajkodásban. Csecsemő korától kezdve el van hanyagolva édes szülejétől. Persze, hogy akkor aztán hiába való a pap, a mester tanítása, tanácsa. Nagy a szegénység, sok a gyerek, mondják egymémelyek rá. S minden gondjukat a megélhetésre fordítják. Sajátosságos, de szomorítóan úgy van, hogy a magyar gazda becsesebbnek tartja akár a malacát is, mint édes gyermekét. Azt mondja, hogy amaz pénzbe kerül, emez meg csak költséget okoz. Nem jól van ez így. Azt mondja a szentírás: „Meggűntetem az apák vétkeit a fiakban!” Hát bizony, hol van az a régi, istenfélő, erkölcsös, délceg magyar falusi legénység? Mily gyönyörűség volt azelőtt nézni őket úgy vasárnaponként, mikor szelíden, erkölcsösen és mégis pompásan eludtak mulatgatni a leányokkal a leveles színekben. Van is ma velük bőven dolga a csendörnek. Hát bizony ez csak a szülők hibája s ezt le kell vetkőznie a magyar gazdának, mert nemcsak erkölcsi romlást okoz, nemcsak a szívet, lelket rongja meg, hanem ebből kifolyólag dologtalanná válik a gyermek s saját anyagi romlását okozza. Sok jó módú gazda tapasztalja ezt saját keserves tapasztalatán. A városi gyerek meg még keservesebb elhanyagoltatásokban részesül, különösen a munkás gyermeke. Az apa, anya, kora hajnalban már kenyér után indul s a szegény gyereket kiteszik az utcára. Az utcán nevelődik. No hisz épületes dolgokat tanul meg. Gondozás hiányában azután lassanként elzüllik.

A hivatalnoknépség meg ferdén neveli gyermekét. A szülői szeretetet nem fogja fel helyesen, nem alkuszik meg a körülményekkel s gyermekéből csak urat, csak urat akar csinálni s lesz a gyermekből teljes életén keresztül a társadalom kényszeredett alakja s bizony, bizony sokszor megátkozza a szülői gondoskodást. Ezt a keserves és nagyon szomorú eredményű átkos magyar szülői gondolkodást ki kell magunkból pusztítanunk, mert a hazának erős, egészséges és egészséges gondolkodású, erkölcsös gyermekekre van szüksége. Édes hazánk csak úgy lesz hatalmas, erős nemzet, ha minden tagja nemes szívvel, lélekkel lesz megáldva. Álljanak elő a papok, tanítók. Oktassák ki erre a népet, az állam tegyen meg minden lehetőt a nép helyzetének javítására.

Hála Isten, a társadalom már megmozdult. Gyönyörűség nézni, hogy mily lelkesen szegődik mindenki a gyermekvédelem szolgálatába. Koldustól a nagy urakig mindenki, mindenki érzi, hogy mégis a gyermek a legnagyobb kincs a világon. Ne is vesse ki a magyar soh'se a szívéből gyermeke iránti szeretetét, hanem ezt az érzést istápolja.

A társadalomnak, az illetékes köröknek pedig gondja legyen rá mindig s használjon fel mindenféle eszközt arra nézve, hogy gyermekeink ne veszítsék el apáik, anyáik szívét, szeretetét. Álljunk össze mindnyájan s oktassuk ki, neveljük ki egymást erre a szent célra, mert csak így lehet boldog, erős és megelégedett családot, Magyarországot teremteni, fenntartani.

Horváth Gyula.

Népforrongás Romániában.

A romániai népforradalomról magyar és külföldi ujságok rettenetes részleteket közölnek. Csaknem hihetetlen hírek érkeznek a forrongó keleti országból; falvakat bombáznak össze a tűzérütegek, — a lázadók ezreit lövöldözi össze a katonaság.

Romániában tehát olyanok az állapotok, hogy sem élet-, sem vagyonsbiztonságról ottan szó nem eshetik.

Bölcsen tanulságot meríthet az egész Európa a kis román nemzet veszedelméből, melynek a csírája ott vetődött el, hogy a vezető osztályok nem törődtek a néppel, hanem hagyták azt belerohanni az önzők, kizsákmányolók és lelketlen kufárok karmaiba.

Gyermekvédő liga — munkában.

Április 2-án és 3-án olyan eseményben volt része az országnak, az egész magyar társadalomnak, amely talán nem kelt akkora feltűnést, mint holmi politikai szenzáció, nagyszabású bűnügyi leleplezés vagy világra szóló katasztrófa, de amely kihatásában, későbbi eredményében nagyobb befolyással lesz a magyar nemzeti társadalom egészséges fejlődésére, mint a tiszavirág életű szenzációk, leleplezések és az ehhez hasonló események. Ezen a két napon rendezte ugyanis az Országos Gyermekvédő Liga ez idei gyermeknapját.

Hogy mit jelent a gyermeknap, annak fontosságát az első pillanatban szinte nem is tudjuk kellőleg mérlegelni és méltányolni. A gyermeknap a gyermekvédelmi ügynek egyik leghathatósabb és legközvetlenebb módja, amelyben az egész nemzet vehet s részt kell hogy vegyen!

Gazdasági-, főzelék- és virágmag

beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

➡ Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. ➡

Az Országos Gyermekvédő Liga megalakulása előtt a gyermekvédelem ügye felettébb lanyhán történt Magyarországon. Az állam, amely minden alattvalójának egyformán védi jogait és érdekeit, nem teljesíthette eléggé a gyermekvédelem ügyét; a magyar társadalom pedig, amely minden szépért és hazafias dolgokért tud és tudott is lelkesedni, a kellő irányítás és útbaigazítás híjával nem tudta kellőleg a gyermekvédelem ügyét felkarolni.

Az a sok ezer szerencsétlen kiskorú gyermek, akik árvaságra jutva, szerető és gondozó kéz nélkül magukra maradtak vagy akiket az élet kegyetlen nyomorúsága kilökött az utcára, évről-évre növelte a gyermekproletáriátus társadalmát, amelyből a nagykorú bűnösök osztálya került ki idővel. A nyomorúság, a nélkülözés, a megrögzött bűnösökkel való gyakori érintkezés a züllés útjára kényszerítette ezeket a szerencsétlen teremteket. Különösen a nagyvárosi élet bűne, nyomora, erkölcstelensége s nehéz létérti küzdelme hozta létre ezeknek a kiskorú züllötteknek s a züllés veszélyének kitétt kiskorú gyermekek bűnös társadalmát. A könnyörületesség, az irgalmasság és az emberi humanizmus csak szórványosan tudta ezeket a szerencsétleneket a bűn útjáról visszatéríteni.

Az Országos Gyermekvédő Liga ezután nagyszabású intézkedésekkel lépett föl a gyermekmentés érdekében. Egymásután valósította meg s valósítja meg programját, amelybe mindent felvett, ami csak összefügg a gyermekvédelem és gyermekmentés ügyével. Szervekedését az egész országra kiterjeszti s programja megvalósításában az állam legmesszebbmenő támogatásban részesíti.

Előfizetési felhívás.

1907. április hó elsejével új előfizetést nyitottunk a „Független Ujság”-ra.

A kinek előfizetése április hó 31-én lejárt, azt kérjük szíveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az utalványokat külön levélben elküldöttük.

Előfizetési ár:

Egész évre	8 korona
Félévre	4 „
Negyedévre	2 „

A „Független Ujság” a család igazi barátja, tanácsadója, mulattatója. Tizenkét esztendő óta mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kisemberek érdekeinek megvédése”. Ennek a mi programunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „Független Ujság” kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „Független Ujság”-ot tehetségéhez képest terjeszteni. Hazafiúi tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG”
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Kereskedők és fogyasztó szövetkezetek.

Alig hogy megalakult a kereskedők központi egyesülete, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, mindjárt belekapaszkodott a kereskedelmi törvény 248. §-ába, mely azt rendeli, hogy ha a szövetkezet működését a keresk. törvény 223. §-ában megjelöltektől elütő célokra terjeszti ki, bármely érdekelt fél vagy a közigazgatási hatóság megkeresésére bíróilag feloszlatható. A kereskedelmi törvény 223. §-sa szerint pedig a szövetkezet célja: tagjai hitelének, keresetének, vagy gazdálkodásának előmozdítása, közös üzletkezelés mellett, illetőleg a kölcsönösség alapján. Felbízatták a kiskereskedőket, hogy figyeljék meg a szövetkezetek működését és ha valahol azt tapasztalják, hogy a szövetkezet másoknak is árúsít, nemcsak tagjainak, tegyenek panaszt a kir. törvényszéknél és kérjék a szövetkezet feloszlását. A szatócsok emeltek is több panaszt de sikertelenül, mert nagyrészt már első fokon, a kir. törvényszéknél. elutasították.

Még a múlt év elején történt azután, hogy több glogoni kiskereskedő a pancsovai kir. törvényszéknél kérte a glogoni fogyasztási szövetkezet bírói feloszlását, azért, mert a szövetkezet nem tagoknak is adott el árukat. A kir. törvényszék nem oszlatta fel a szövetkezetet, de az igazgatóság tagjait pénzbírságra ítélte azon esetre, ha a szövetkezet működését a jövőben nem tagokra is kiterjeszti.

A „Hangya” ügyésze ezen sérelmes végzés ellen a temesvári kir. ítélőtáblához fordult, amely megváltoztotta a törvényszék végzését, a panaszt tevőket teljesen elutasította és a szatócsokat a felmerült költségek megfizetésére is kötelezte. Tette pedig ezt azért, mert a szövetkezet feloszlását csak az érdekelt felek vagy a közigazgatási hatóság vannak jogosítva kérelmezni, a panaszosok pedig a szövetkezetnek nem tagjai s pusztán emiatt, hogy ők mint Glogon község kiskereskedői, a szövetkezet kiterjesztett működési köre miatt kárt szenvednek, nem tekinthetők oly érdekelt feleknek, kik a szövetkezet feloszlását kérni jogosítva volnának. A panaszos kereskedők azonban nem nyugodtak meg, hanem folyamodtak a legfőbb bírósághoz, a m. kir. Kuriához. A kir. Kuria nemrég hozta meg határozatát, melyben helybenhagyta a kir. ítélőtábla végzését és kimondja, hogy a kereskedelmi törvény 248. §-a szövegéből, valamint a törvényt előkészítő szaktanácskozmány jegyzőkönyveinek erre vonatkozó részéből, mely a törvényhozás szándékára nézve alapos tájékoztató szolgál, minden kétséget kizárólag kiténik, hogy az abban foglalt rendelkezés nem magánérdekek harci eszközéül, hanem közérdekből lett megalkotva. Olvasóink miheztartás végett jó, ha megjegyzik ezeket!

Ellenségek. Abba a különös zajba, mely a fogyasztási szövetkezetek terjedése ellen napjainkban szüntelenül hangzik, nagyon ritkán szól bele a szövetkezetek védőinek a szava, akik azt hangoztatják, hogy a szövetkezetek nem a kereskedelen rovására, hanem kinövéseinek kiirtására s így a kereskedelmi tisztesség érdekében alakulnak. Ez egyszer azonban a mi táborunkon kívül álló helyről, a szociálisták felől is igazolják — talán egész öntudatlanul — a mi érvelésünket. A „Népszava” ugyanis A tisztességtelen haszon című hírecskéjében elég hűen feltárja: mi ellen küzdenek a szövetkezetek. „A kaposvári kereskedők és szatócsok — írja a szociálisták lapja — megirigyelték a nagykereskedők, cukorbárók, petróleumkirályok és lisztescsászárok szerepét, minden áron arra törekednek, hogy az élelmiszerek árát mesterségesen drágítsák. Evégett kartellbe akarnak lépni egymással. Nagyhangú felhívással igyekeznek egymást a kartellbe csalni, hogy a kaposvári nyomorúság koldustarisznyájából egyesült erővel ragadhassák ki az utolsó falatot. A profit-dühnek, a kalmár-kapzsizságnak ez a merénylete igazán undorító. Érdekes, hogy a kereskedők között csak egyetlen egy akadt, özv. Boskovitz Sándorné, aki nem lépett be a kartellbe, hanem a nyilvánosság előtt tiltakozik a kartell, a mesterséges drágítás ellen, mert — ugymond — neki így is tisztességes haszna van. Már most mit akarnak a kaposvári kereskedők? Tisztességtelen hasznot. Csodálatos, hogy Kaposvár bölcs rendőrkapitánya szó nélkül túri azt, hogy a tisztességtelen haszon érdekében, a fogyasztóközönség zsebe rovására, a potrohos hasú kereskedők és telt gyomrú szatócsok szervezkedjenek.”

Szövetkezés Dániában. A dánországi szövetkezetek központjának, mint az évi jelentésből értesülünk, az 1906. évben 43 millió frank forgalma volt, holott a megelőző évben csak 36 millió frank forgalmat ért el; eszerint 7 millió különbözet állapítható meg. A központ tiszta nyeresége majdnem 2 millió volt, az előző évben csak 1 millió 600 ezer frank.

Angol szövetkezetek. Az angol fogyasztó- és értékesítő szövetkezetek 1906. évről szóló jelentése szerint az áruforgalom a múlt évben 22.510,035 font sterling, 1.724,566 fonttal több mint 1905-ben. (Egy font sterling körülbelül 24 korona.) A szövetkezeti gyárakban termelt áruk értéke 4.511,214 font, az emelkedés 967,713. Az utolsó félév tiszta nyeresége 220,730 font. Ebből az épületek és felszerelések árából leszámítanak 25,357 fontot, az adósság törlesztésére fordítanak 253 fontot, a tartaléktökéhez csatolnak 21,719 fontot. A szövetkezetek félévi bankforgalma 55.002,084, szemben a múlt év utolsó félévi 51.256,217 fontjával. Az igazgatóság a tagok rendes osztalékán kívül 1000 font sterlinget szavaztak meg az angol Pamuttermelő Szövetkezetnek.

• MI UJSÁG? •

Tóth Béla meghalt.

A magyar irodalomnak nagy halottja van. Tóth Béla meghalt. Ez a sajtóságos író mesterember, aki külön fogalmat jelentett a magyar hirlapirodalomban, kidőlt a sorunkból. Effendi meghalt, úgy, ahogy megjósolta magának és úgy, ahogy vágya volt meghalni. Betegség nélkül, ágybaesés nélkül, pár órai gyengeség után, az ablak mellett mult ki. Szembenézett a világossággal, amely örök vágya volt, mellette senki, csak nemrégiben elköltözött szerelmének, bálványozott feleségének leg-hívebb barátnője, aki a megüresedett földi gondviselés helyét töltötte be mellette. Es a halálát a szíve okozta. Az a szív, amely úgy tudta szeretni azt a kis törékeny asszonyt, hogy utána hasadt.

Tóth Béla halála roppant úrt hagy maga után a magyar ujságírásban. Az ő neve, az ő gondolkodásmódja, stílusa lassanként nélkülözhetetlen csemegéjévé vált a magyar ujságolvasó közönségnek, amelynek egy tekintélyes része valósággal esküdött Tóth Bélára. Az ő *Esti levél* című rovata, amelyben a napi eseményekről mondotta el a maga különös szempontjából a gondolatait, egész táborot gyűjtött körülötte a fanatikus hívők köréből. A mondásaiból másnap szállóigék lettek, az érvelése ellen senkinek sem mert észrevétele lenni, sőt a tévedései is a kinyilatkoztatás erejével bírtak abban a körben, amely a magyar hirlapíró és a magyar agyvelő ideálját látta benne.

De gyászolja Tóth Bélát a szépirodalom is. Vég-telenül éles szeme olyan írói kvalitásokkal párosult, amelyek eseménynyé avatták egy-egy irodalmi dolgozatát. A tárcái gyöngyszemek. Gyönyörű nyelvezet, a magyar szókincs föltétlen uralma és az emberi lélek aprólékos, szinte anatómikus ismerete jellemezte az írásait. Mint tudományos, széles látókörű, alaposan tájékozott gyűjtő is elsőrangú volt irodalmunkban. Soha, senki nem ismerte úgy előtte a magyar néphumort és a magyar lelket. Azok a könyvei, amelyekben ezt a rengeteg kincset összehalmozta, maguk is elegendők arra, hogy nevét örökre beleírják a magyar irodalomtörténet egyik legdíszesebb lapjára.

Álhír a királyról. Egy berlini laptudósító azt a szenzációt találja fel olvasóinak, hogy a király a jövő év végén, 60 éves uralkodói jubileuma alkalmából, le fog mondani a trónról. Hogy miért fog lemondani, azt

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

— SZÖVETKEZETE —

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utcza 4. sz.

☛ Nagy köpinczéi: BUDAFOKON. ☛

ÉRTÉKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű **ÉLELMICZIKKÉT**. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

a berlini laptudósítónak bécsújhelyi híre szerint „most még nem lehet megmondani“. A rejtelmes tudósító még arról is értesít, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg is le fog mondani a trónöröklés jogáról és hogy egy másik, fiatalabb főherceg fog a trónra jutni. Hogy miért mond le Ferenc Ferdinánd is — „most még azt sem lehet megmondani“. Hát mindebből nem igaz egy szó sem, csak a németek fontoskodó agyvelejének meghibbanása az — igaz.

Az árvízveszedelem. Csongrádról írják, hogy a Tiszamentéről a folyó emelkedéséről nyugtalanító hírek érkeznek; Csongrádnál és a Körös torkolatánál a Tisza rohamosan árad s már eddig is átszakított védgátakat. A csongrádi szőlők védelmén serényen dolgozik a lakosság. Nagyobb rétterületek már víz alatt vannak.

Üdvözet az államfogházból. Husvét hétfőjén népgyűlést tartottak Arakon az aradi pécskai, jószáshelyi, szentannai, borosjenői, kisjenői, világosi és radnai választókerület román választói, ámbár miniszteri rendelet tiltja a választóknak nemzetiség szerint való csoportosulását. A közigazgatási hatóságok túrték a gyűlést, nehogy újabb sérelemre fujják föl a románok a rendelet végrehajtását. A tilalom ellenére tartott gyűlésre üdvözlő táviratok is érkeztek, a többi között a szegedi államfogházból is, román foglyoktól. A telegrammot aláírta Petrovics István dr. országgyűlési képviselő, Zsurka Kornél dr. a lugosi „Drapelul“ szerkesztője, Gáspár Mihály lugosi pap, Gáspár Traján pap és még öten, közöttük egy szerb ember is. A „Tribuna“, amely a telegrammot közli, nem azt találja megjegyezni valónak, hogy az államfoglyok politikai táviratát kieresztette a fogház igazgatósága, hanem azt jegyzi meg, hogy milyen csodálatos nagy számmal vannak képviselve a nemzetiségiek a tömlőcben.

Nagy vasúti szerencsétlenség. Ruttkáról nagy vasúti szerencsétlenség hírére hozza a táviró: a kassai-oderdergi vasút Várna állomásán az éjjel egy személyvonat nekiszaladt egy veszteglő tehervonatnak s a személyvonat valamennyi kocsija összezúzódott. Három utas meghalt és húsznál többen megsebesültek. Ruttkáról a minap este Németországba utazó mezei munkások számára különvonatot indítottak el Oderbergbe. A különvonat kevéssel a 14. számú rendes személyvonat után hagyta el a ruttkai pályaudvart. A különvonat előtt egy tehervonat szaladt, amely éjjel tizenegy órakor Várna állomáson várta be a különvonatot. A tehervonat az állomáson a harmadik sínpart foglalta le, míg a különvonatnak a második sínparon kellett volna az állomáson áthaladnia. Hibás váltóállítás következtében azonban a különvonat a harmadik sínparra került, ahol oly erővel ütközött össze az állomáson várakozó tehervonattal, hogy a különvonatnak valamennyi kocsija a podgyászokocsin kívül összezúzódott. A különvonat tele volt utasokkal, akiknek nagy része a kocsik romjai alá került. Hármat az utasok közül, Hagon Rozália és Zimmermann Vince gajdocsi mezei munkásokat és egy harmadik munkást holtan húztak ki a romok alól, huszonhárom pedig, közöttük két vonatvezető, megsebesült. A sebesültek közül Reves Róza és Greschner András mezei munkásokat, akik súlyos sérüléseket szenvedtek, a tescheni kórházba szállították. A vasúti igazgatóság azonnal szigorú vizsgálatot rendelt el annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

A király-szobor tolvajait elfogták. 1905 november 14-éről 15-re virradó éjszaka történt, hogy a 16. számú helyőrségi kórház udvaráról ellopták a király mellszobrát, amely bronzból való volt. A szobornak

85 kilogramm súlya volt és 517 koronát ért. Megindult a nyomozás, amelynek során jelentkezett Weisz Béla királyhelmei születésű 41 éves ócskavaskereskedő, aki a Váci-utca 70. szám alatt lakott s bejelentette, hogy hozzá egy munkás zsákban összetört bronzot vitt eladásra. Miután Weisz vevőkkel volt elfoglalva, a munkás otthagyta a zsákot azzal, hogy később visszatér. A munkás azonban nem jelentkezett többé. A rendőrség megvizsgálta az összetört bronzot és megállapította, hogy az a király ellopott szobrából való. A rendőrségnek most sikerült kinyomozni a tolvajokat. Ezek: Lilling Ferenc budapesti születésű 32 éves rovott multu napszámos és Schneider József budapesti születésű 29 éves ugyancsak rovott multu vasöntősegéd. Lilling volt az, aki a szobrot Weiszhez eladásra vitte, közben olvasta a lapokban, hogy a lopást fölfedezték és ezért nem mert az otthagyott bronzért elmenni. A két tolvaj beismerte bűnét. Lilling ezenkívül megvallotta, hogy régebben vannak szövetségben s egy harmadik társuk. Gróf Sebestyén már fegyházban ül. Ugyanis ők voltak azok, akik a Svábhgyről ellopták Széchenyi gróf szobrát.

Az államvasút csalói. Éveken keresztül károsították az államvasutat fuvarlevelekkel üzőt bűnös üzelmekkel Ormai Armin és Ormai Mór államvasúti tisztviselők. A két jómadárnak testvérük, Ormai József is segített a csalásban s így sikerült mintegy kétszáz ezer korona erejéig megkárosítani az államot. A dolog azonban végül mégis kitudódott, Ormai Armint le is tartóztatták, testvérei azonban megszöktek. Az egyiket, Józsefet nemrégiben Anconában letartóztatták. Elfogták Ormai Mór is, de ez valahogy el tudta hitetni az olasz rendőrséggel, hogy csak azért üldözik, mert katonaszökevény, erre aztán elbocsátották. Sietett is, nehogy még egyszer bajba jusson — Amerikába. Ormai Józsefet kiadta az olasz rendőrség s már Budapestre is hozták.

Megmérgezett ujságírók. Az északamerikai ujságírók szövetsége legutolsó évi nagygyűlését Indianopolisban tartotta. A nagygyűlés ugyanekkor elhatározta, hogy a tárgyalások befejeztével Indiana államban kirándulási körutat tesz és egyúttal a chikagói nagy hús-vágók meghívására elmennek Chikagóba is. A kirándulásra jelentkezők tényleg meg is kezdték utazásukat, útközben azonban az egyik vasútállomási étteremben sonkás-zsemlyét reggeliztek és ennek elfogyasztása után 50 ujságíró mérgezési tünetek között súlyosan megbetegedett. A gyorsan előhívott orvosok megállapították, hogy a sonkás-zsemlyék, amelyek éppen a chikagói gyárakból származtak, mérges anyagokkal voltak telítve. Az orvosok fáradozásainak sikerült a betegeket a biztos haláltól megmenteni, de a társaság természetesen lemondott a chikagói látogatásról és a nagyvágók tulajdonosaival tudatta, hogy az amerikai ujságírók „egyelőre“ megelégtették a chikagói húsfélék élvezetét.

Véres körmenet. Szabadkán nagypénteki ájtatóságokkal együtt körmenet volt a kálváriához. Amidőn az ezekre menő hívek ájtatos imádság között haladtak, egy megvadult bika megtámadta a hívőket, ami nagy pánikot idézett elő közöttük. Ötvennél többen megsebesültek. Súlyos sebesülést szenvedtek Kulincsiczné egy öreg asszony, Orcsiczné, Kiszeli Márton, Bozsákovics hajcsár, egy mészáros és egy rendőr. Erre üldözőbe vették a megvadult bikát és vadászfegyverrel és revolverrel mintegy száz lövést irányítottak felé. A bika 30 helyen sebesült meg és a városba rohant és az utcán összerogyott. A mentők számos sebesültet a kórházba szállítottak. A hatóság megindította a vizsgálatot.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Kasok átvágása kaptárba.

Lehetnek méhésztársak között akárhányan, akik a kasoknak kaptárba való átvágásától irtóznak. Nekem pedig ez, miként valamely orvosnak műtét, csak gyerekjáték. Talán azért, mert évente gyakorlom, megy oly könnyen és azért merem ajánlani másoknak.

Ugyanis két méhesem van, az egyik kaptárokra, a másik pedig közönséges szalmakasokra berendezett.

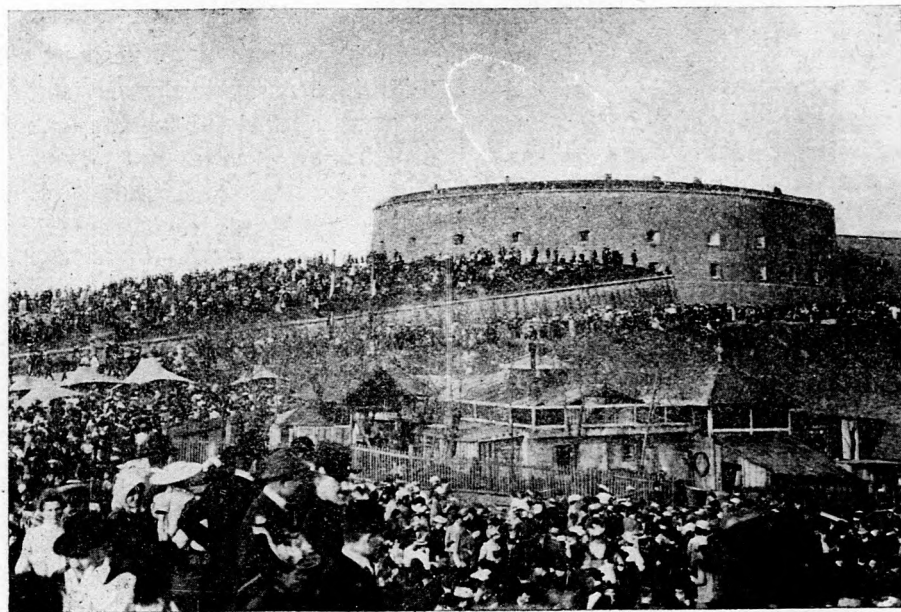
Rajaimat, melyeket kaptárba már el nem helyezhetek, kasba vagyok kénytelen ütni.

Nyár folyamán pedig ugyancsak mindig akad egy-két kaptár, mely rajzás, öregség, anyátlanság folytán üressé lesz, ezen kaptárokba lakolom én át évenként a

keresztpálcikákat, hogy a lépeket tegyük szabaddá s hozzáfogunk a lépnek keretekbe szabdalásához. A lépeket mindenkor sorban szedjük ki. A rajta levő méheket akár egyenesen a kaptárba, akár pedig vissza a kasba seperjük, nagyon vigyázzván az anyára, mely a legtöbbször a középső lépen szokott szédülten járkálni.

Mikor kitörtük az első lépét, lefektetjük az előre odakészített táblára és a reá legjobb helyen illesztett keret belső szélén ügyesen és gyorsan körülszabjuk. A szabdalékot félrelökjük, a lépét pedig erős nyomással a keretbe illesztjük s beakasztjuk a kaptárba. A fiasítást mindenkor kiméljük és mindig egymásmellé tegyük, hogy a nép elfödhesse és egymást melegítse. Ha az anyát sértetlenül teszszük a kaptárba, a lépeket pedig abban a sorrendben vágjuk keretbe és akasztjuk kaptárba, melyben a kasban voltak, úgy az átvágás szerencsésen megesett.

Ha a keretbe szabott lép néhol hiányos, ki kell toldani. Pompásan értenek a méhecskék a foltozáshoz is. Mire ennyire jutottunk, a szédült méhek már mind fönt lesznek a lépeken és ellepik a fiasítást.

Budapesti képek. — Buesű a Gellért-hegyen.

méheket — ki is mondhatom — biztos kézzel. Lakoltam át méheket őszzel is, tavasszal is teljesen egyforma sikerrel. A pontosabb idő lehet április hó eleje és szeptember közepe. Ezen időtől való egy vagy két heti eltérés nem tesz különbséget. Egyébiránt itt nem is az idő határoz, mint inkább az átvágásnak ügyes művelete. Világos, hogy hideg időben a lép törik — nyár közepén pedig a fias és mézes lép összerogyik. Lássuk hát magát az átvágást.

A kaptárt rendbe hozzuk, akárcsak ha rajt ütnénk bele. Leendő helyére állítjuk. A fedődeszkák helyükön vannak, a keretek (az üresek) pedig kéznél. A kaptárban a homlokban két lépes keret már benn van (ha nincs, az sem baj). Ezután előveszszük a salétromos rongyot s aláteszszük az átvágandó s már toldalékon álló család alá s meggyújtjuk. Várunk vagy három percig, ezen idő elég arra, hogy a nép zöme a toldalékba szédüljön. A kast még meg is veregetjük, hogy ami lehulló méh csak van, mind essék rakásra. Most már legelső teendőnk az legyen, hogy a leszédült népet egy ügyes lökessel tessékéljük az üres kaptárba. Mikor ez megvan, kihúzzuk óvatosan a kasból a

Az elesett lépesmézet, ha netalán kevés volna nekik az, amit keretekben beakasztottunk, csak adjuk be nekik, nehogy éhezzenek épp akkor, amikor az élelemre a legnagyobb szükségük van.

Másnap már látunk kijáró méhet s nemsokára már teherrel is hazajövé.

Üres, vagy múltépek berakásával pótolhatjuk, illetőleg elősegíthetjük a hiányok pótlását a kaptárban. Üres lépét vagy múltépet sohase tegyünk be addig a családnak, amíg hátul nem látunk állandóan méheket.

A kasoknak a leírt módon való átvágása egyike a legkedvesebb foglalkozásaimnak. Míg más a műrajkészítésben nagy mester. Kénytelen vagyok bevallani, hogy műrajkészítésnél nem vagyok szerencsés. Különös, hogy ezzel nem tudok célt érni, pedig eredménytel méhészkedem különben. Annyira nem sikerül a műraj, hogy kénytelen vagyok felhagyni vele teljesen.

Kívánom, hogy méhésztársaimnak annál jobban sikerüljön a kasoknak kaptárba való átvágása.

Uhlárik Sándor.

A vetések tavaszi boronálása egyike a gabona-félék azon ápolási munkálatainak, melynek eredménye a legszembetűnőbb. És mégis sokan nem végzik e munkát, attól tartva, hogy megsérül a vetés. A félelem főlöszleges akkor, ha a boronálást a kellő időben végezzük. Boronálni kell azonnal, amint a talaj kellőleg megszikkadt és nem tulságosan kérges, mely utóbbi esetben a kéreg feltépi a hozzája nőtt vetést. Ily esetben meg kell várni, míg a talaj kérge nedves lesz. Anélkül persze nem történhetik meg a boronálás, hogy egypár tő ki ne szakadjon, de ez elenyészően csekély kár ahhoz a nagy haszonhoz képest, melyet a boronálással magunknak biztosítunk. E haszon a növények erőteljes fejlődésében, megbokrosodásában és elfagyott vetéseknél új sarjhajtások képződésében nyilvánul meg. A boronálás után nagyon silány képet fog a vetés mutatni, de pár nap múlva már meglátszik a hatás és egy langyos eső után rohamos lesz a növényzet fejlődése. Nálunk, a hol tulnyomólag száraz a tavasz, azért is rendkívüli nagy jelentőséggel bír a boronálás, mert visszatartja a talajban a téli nedvességet. A felső talajréteg ugyan kiszárad, de annál több nedvesség marad az alsó rétegekben a gyökérzet rendelkezésére. Boronált vetés mindig jobban ellentáll a szárazságnak, mint a nem boronált. Nem utolsó előnye végre a tavaszi boronálásnak, hogy irtjuk vele a gyomokat.

A villamossággal érlelt gyümölcs. Egy angol kertész hosszas próbálgatással rájött, hogy villamossággal bármely időszakban termésre lehet a gyümöcsfát kényszeríteni. (Télen természetesen csak üvegházban). A csodálatos eredményt villamos ívlámpával és villamos árammal érte el. A lámpát rávilágította a fa koronájára, az árammal pedig a fa gyökerét látta el. Az így termesztett gyümölcs állítólag csak oly szép és csak oly ízletes, mint amit a nap jóságos sugara érlel.

Hogyan kell vetni a borsós csalamádét? Az egymagában vetett csalamádé, bár egyébként kitűnő takarmány, de nem ad elegendő erőt a nehéz munkát végző ökörnek és sovány tejet adnak tőle azok a tehének, melyek csalamádén kívül egyebet nem kapnak, mert a csalamádé fehérjében szegény takarmány, amely hibáján úgy lehet segíteni, ha borsóval keverten vetjük. Ha ezt a kevert vetést istállótrágyával jól ellátott talajba vetjük, nagy mennyiségű és kitűnő takarmányt fog szolgáltatni. Egy kat. hold csalamádé felülvetésére elegendő 50 kg. tavaszi borsó, amely azonban nem összekeverten vetendő el a csalamádéval, hanem külön-külön olyformán, hogy a tengeriből 25—30 százalékkal a rendes vetőmag-mennyiségnél kevesebb vétessék, a borsó pedig csak akkor szórassék el, ha a tengeri kikelt. A borsó szintén géppel vetendő 20 cm.-nyire. A kettőt egyszerre elvetni azért nem tanácsos, mert a gyorsabban kikelő és gyorsabban fejlődő borsó elnyomná a csalamádét. A csalamádé után szintén vethető a búza, miután azonban a csalamádé sok tápláló anyagot von el a talajtól, a csalamádé lekasálása után okvetlenül meg kell trágyázni a talajt szuperfoszfáttal, mely esetben a csalamádé után is kitűnő búza terem.

G. N.

A dinnyetermesztés föllendítése. Az utóbbi években a külföldi piacokon a magyar dinnye nem olyan kapós, mint azelőtt volt. Oka ennek a dinnye elfagyása. A földművelésügyi miniszter ezért elhatározta, hogy néhány magtermesztő telepet rendeztet be a dinnyetermesztésre alkalmas földműves-iskolákban és más állami birtokokon. Ezekon a magtermesztő telepeken több a világpiacon kedvelt fajt természetnek s magját két éves korában, amikor a mag legjobb, kiosztják, illetőleg az elfagyott magért beváltják, melyet ily módon akarnak

elvonni a termesztőktől. Darányi földművelésügyi miniszter elhatározta azt is, hogy a kísérleti telepeken termesztett dinnyékből Budapesten kiállítás és kóstolást rendeztet, amelyre a külföldi nagyobb kereskedőket hívja meg bírálókul. Az ő ítéletük alapján azután főleg azoknak a fajoknak a szaporítására fordítják a főfigyelmet, amelyek legjobban értékesülhetnek a külföldi piacokon.

Áprilisi teendők a baromfiudvarban. Április a legnagyobb tojáshozam hava. Valamennyi tyukfélék részben tojnak, részben ülnek, a pulykák is már ülni kezdenek. Van tehát e hónapban a tenyésztőnek elég dolga a tojókkal és keltetőkkel. A kikelt fiókat óvni kell a hideg és nedvesség ellen s csak meleg és száraz napos időben engedjük őket ki a szabadba. Sem zöld, sem hús, mész eleség ne hiányozzék. Ha nem áll füves hely rendelkezésünkre, akkor gyeptéglákat rakjunk a kifutókba. A fészkek kitisztítandók s friss szénával vagy szalmával látandók el. Lehetőleg vagy 3 tyukot ültessünk egyszerre, hogy a terméketleneket, csekély számban kikelt csirkéket lehetőleg egy vagy két anya alá adhassuk. Libákat e hónap közepe után ne költessünk.

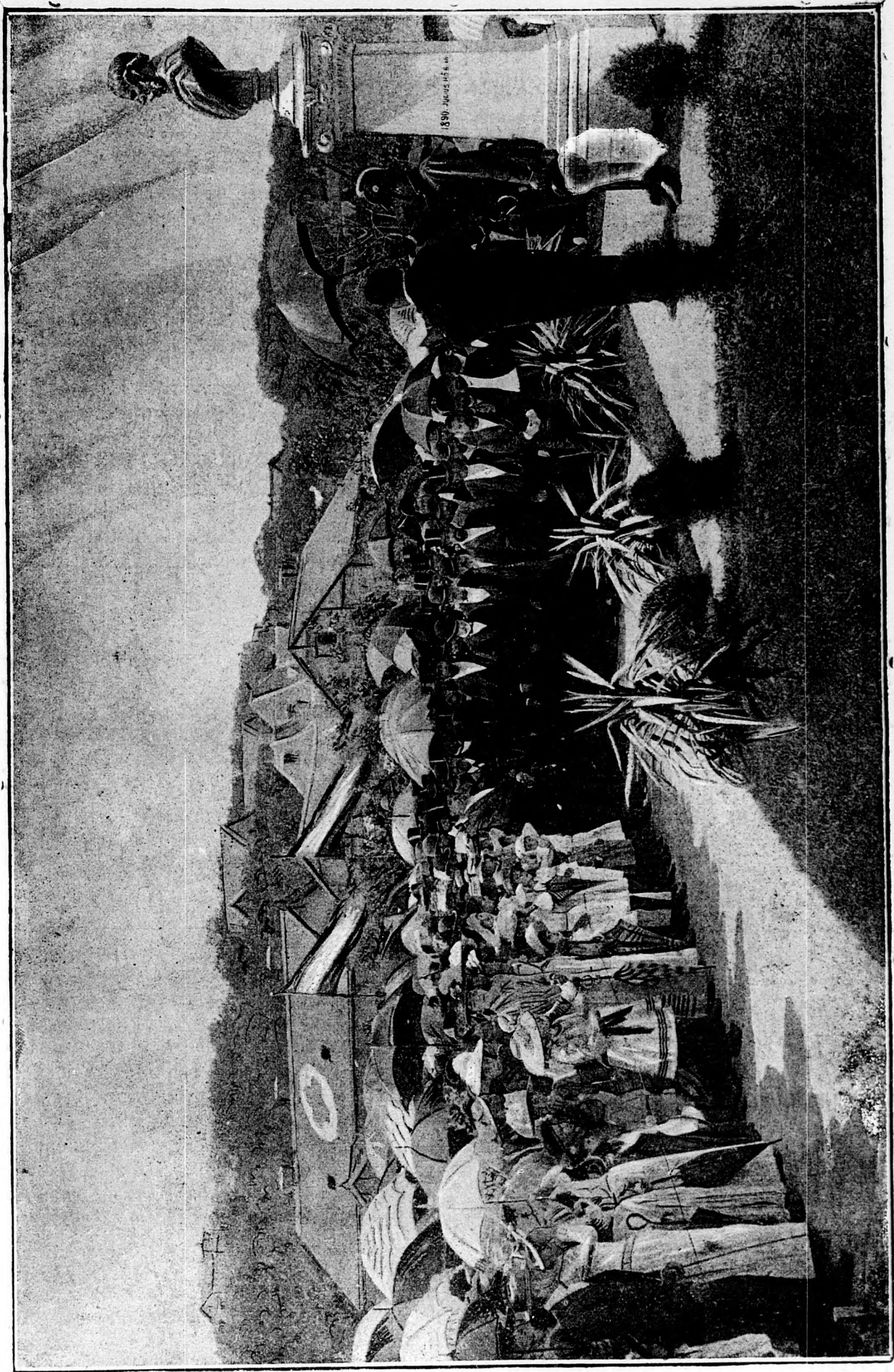
A. T. L.

Mit csináljunk a tenyésztésre alkalmatlan fiatal bikákkal? A tapasztalat azt tanítja, hogy a fiatal bikák a kiherelés által visszamaradnak fejlődésükben. Míg 3—400 kilós éves 6—800 kilós két éves bikák éppen nem tartoznak a ritkaságok közé, addig ily korú tinók csak a legritkább esetekben érik el e súlyt. Tény az, hogy a bikaborjúk mindig erőteljesebben fejlődnek, mint hasonló takarmányon tartott tinók. Minthogy pedig jelenleg igen csekély a különbség bikák és tinók vágóértéke között, sokkal célszerűbb a bikákat, melyek tenyésztésre nem alkalmasak, mint ilyeneket értékesíteni, mert súlyuk nagyobb lesz, mintha kihereltetnénk azokat.

G. N.

A lovak megvédése a legyek ellen. Az igavonó állatokat a legyek és bögyölyök nyaranta borzasztóan kinozzák. Ha ez ellen állatainkat megakarjuk védeni, vagy vékony takarókkal takarjuk be, vagy kenjük be olyan anyaggal, melynek szagát a legyek nem szenvedhetik. Legajánlatosabb az olyan takaró, mely durva hálóból való. Az állatok folytonos mozgása következtében a háló is folyvást mozog, úgy, hogy a legyeket mindig lesöpri. Szagos anyag alkalmazásakor nem szabad belőlük az állat szőrére sokat kennünk. Ha zsíros az illető anyag, a szőr könnyen összeragad, a bőrlégzést gátolja, ami az állatnak árt. Jobb azért a zsíros anyagok helyett vízenyős szereket használnunk. Ajánlatos szer ecettel leforrázott diófalevél leve. Ez a lé olyan erős, hogy a vele lemosott állatok hatását napokig megérik, úgy hogy a mosást 3—4 napi időközben kell ismétlni. Szintén jó szer a dohánylé-kivonat, melyet dohánygyárakból szerezhetünk be, csak kellőleg fel kell azt hígítani és vigyázzunk arra is, hogy az ne kerüljön a ló szemébe vagy a testén esetleg előforduló nyitott sebbe. Szintúgy jó mosószer az a folyadék, melyet a fokhagyma és vágott üröm leforrázásával nyerünk. A legyeket távoltarthatjuk még úgy is, ha diófaleveleket főzünk, melybe aztán karbolsavat teszünk. (3/4 liter oldatba 1 evőkanál karbolsavat.)

A kártevő hörsög. A ruttkai vonalon a távíró-drótok egy részét nemrég földalatti kábelekkben helyezték el. A kábelek azonban már rövid idő múlva felmondották a szolgálatot. Kutatták, keresték, hol lehet a baj.

Budapesti képek. — Az istenhegyi Eötvös-szobor leleplezése.

A manometer azt mutatta, hogy Hatvan felé kell kerégnéni. Leástak a földbe, mindenfelé kotorásztak, végre kiderült, hogy a négy milliméter vastag kábelcsövet egy hörcsög, melynek a kábel mellett volt a földalatti lakása, körülrágta. Ennek következtében pedig a villamos áram a földbe szaladt. A hörcsögöt kitömték és a körülrágott kábelcsővel a posta és távíró elnökigazgatójához került.

Tartós famáz készíthető akként, hogy összekeverünk egyenlő mennyiségű karbolineumot és kátrányt s ezt forró állapotban használjuk deszkák, zsindelek bemázolására. Ha megszáradt már, úgy egy másikkal kenjük be a tárgyakat, mely áll pl. 100 liter forró mésztejből, melyben 0.5 kilogramm konyhasó van elkeverve. Ha ez is megszáradt a fán, kitűnően használható az így tartóssá tett faféle szabadban álló kerítések, fedelek, tetők készítésére.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügnöksége

! Mezőgazdák különös figyelmébe!
EGYETEMES ACZÉLEKÉK. !

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekfej.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magasított aczél-ekfej.
Porvédő kerek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyczim: „AGRARIA“ Budapest.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

♥♥ Budapest, VIII., Baross-utca 10. ♥♥

Biztosítást elfogad tűz, jégkár
ellen és életre is! ♥♥

Előnyös feltételek! ♥♥♥ Tessék ajánlatot kérni!

• MULATTATÓ •

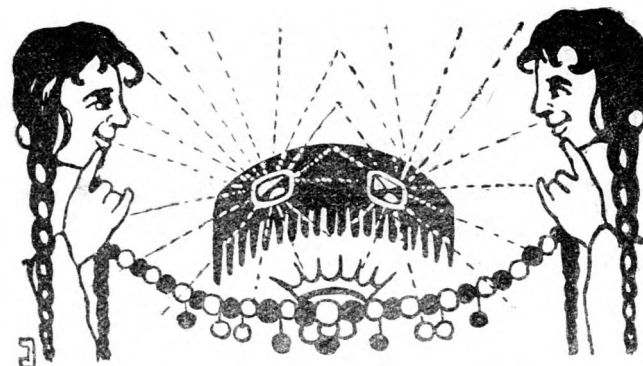
Bujj el, hogy keresselek.

Szépségesen szép Cigányországban, gyönyörű-
séges *Csörikének* volt egy drágaságos gyémántja.
Ennek a drágaságos gyémántnak pedig vala egy
története.

Szépségesen szép Cigányországban, szépséges
Csörikának is vala egy gyönyörűsége gyémántja
és ennek a gyönyörűsége gyémántnak is vala
egy története.

Csörike szép cigányleány volt, *Csörika* is szép
cigányleány volt. Ők ketten voltak, gyémánt is
kettő volt, de a két gyémántnak csak egy meseje
volt. Hát azt a szép mesét most mindjárt elmon-
dom, ha meghallgatjátok, de meg sem bánjátok.

Szép Cigányországnak szépséges királynéja
hervadozni kezdett, betegség bántotta. De mielőtt
meghalt a szépséges cigánykirályné, hát azt, ami

Nézték a ragyogó páros gyémántot.

neki a legkedvesebb volt, elajándékozta. Legked-
vesebb vala a szépséges cigánykirálynénak a
kettős gyémántja, amelyet a koronáján hordott.
Az egyik gyémánt vala a *gyönyörűsége* gyémánt,
másik pedig vala a *drágaságos* gyémánt. Úgy
ragyogtak egymás mellett ezek a gyémántok,
hogy a királyasszony szobájában soha még csak
gyertyát sem kellett gyújtani, ezek a gyémántok
nappal ragyogtak, éjjel világítottak.

Ezt a két gyémántot el akarta ajándékozni a
szépséges cigánykirályné, hát a legszebbnek
akarta adni a szépek között. Hírül viték szép
Cigányországban a szépséges cigánykirályné obaj-
tását, hogy az országból a legszebb leányok
jönnének fel a beteg királyné ágyához, mert aki
a leges-legszebb, hát azé lesz a két gyémánt.

Eljöttek hát a szép leányok, nyíló kedves rózsá-
szálak. Sokan voltak, szépek voltak, Cigányország
legszebb virágai együtt voltak. Annyi szentigaz,
hogy a sok szép közül egy királyfi sem tudta
volna a legszebbet kiválasztani, de még egy király

Tanulmányfő.

sem. Hanem a szépséges királyné ki tudta választani, mert ő is szép volt és így értett a szépségben való választáshoz.

No, de sokan voltak a cigányleányok és nagyon is szépek voltak. A végén a szépséges királyné is megakadt, mert a két legeslegszebb közül nem tudott választani. Ez a két legeslegszebb leány pedig vala *Csörike* és *Csórika*.

A beteg királyné hét nap és hét éjjel mindig gondolkozott, de a legszebb két leány közül még sem tudta, hogy melyik a szebb. Közelgett az élete vége. Jöttek érte az angyalok, de mielőtt az angyalokkal elment volna, az előtt kimondotta, hogy az ő kettős gyémántját osszák el a két legszebb cigányleány között. *Csöriké* legyen a drágaságos gyémánt, *Csórikáé* legyen a gyönyörűséges gyémánt.

Mindjárt meg is kérte egy királyfi.

Aztán meghalt a szépséges cigánykirályné. Az angyalok elszálltak vele a mennyországba, ahonnan többé vissza sem jött a földre soha.

A kettős gyémánt elosztása hamar meg is történt. *Csörike* elvitte a drágaságos gyémántot, *Csórika* a gyönyörűséges gyémántot. Hanem amint egymástól a két gyémántot elvették, hát csoda történt. A ragyogó gyémántok elhalványodának. Ismét összetették, akkor fényesek, ragyogók levének, de ha elvették egymás mellől, akkor nem ragyogtak többé külön-külön a gyémántok.

Pedig a gyémánt csak úgy szép, ha ragyog. Azért azt gondolta *Csörike*, hogy megveszi *Csörikától*. De *Csórika* szintén azt gondolta, hogy megveszi *Csörikétől*. A szép gyémánttól megválni egyik sem akart.

Alkudtak is egymás között, de egyik sem akarta eladni a gyémántját. Így aztán hazavitték mind a ketten. *Csörike* a drágaságos gyémántot, *Csórika* a gyönyörűséges gyémántot, de egyik sem ragyogott.

A szépséges királyné szép ajándékanak híre is ment az egész világban. Eljöttek aszép királyúrfik *Csörikéhez*, *Csórikához*, hogy őket elvigyék fényes királyságra, ékes királynéknak. Hanem mindenik leánykérő királyfi a gyémántot nézte meg előbb. De a híres gyémánt nem ragyogott

sem *Csörikénél*, sem *Csórikánál*. Ezért azután a királyfi kérék amint jöttek, el ismentek.

Haragudott *Csórika*, bosszankodott *Csörike*. Mind a két szép cigányleány azon törte a fejét, hogy miként lehetne megszerezni a másik gyémántját. Küldöttek egymáshoz alkudozókat, de szóba sem állottak vele, sem az egyik, sem a másik. Elvenni sem tudták egymástól, mert mind a ketten katonákkal őriztették.

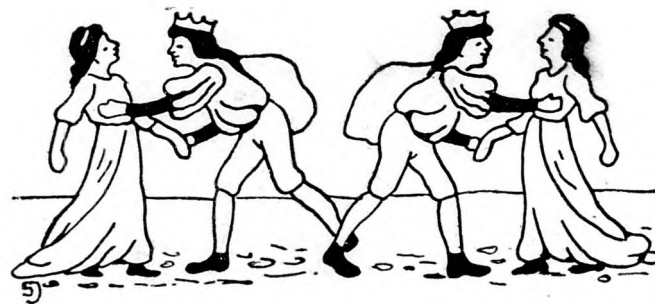
Végre *Csórika* elment látogatóba *Csörikéhez*. Elvitte a gyönyörűséges gyémántját. Ott aztán összetették a drágaságos gyémántot meg a gyönyörűséges gyémántot és ez a két gyémántszem világitott, ragyogott fényesen. Ebben gyönyörködtek sokáig. *Csörike* is örvendett, *Csórika* is örvendett.

Jókedvükben aztán elbeszéltek egymásnak, hogy mennyi királyfi kéréje volt mind a kettőnek. De így azt is megtudták, hogy azok a királyfik mind jártak *Csörikénél* és *Csórikánál* is, de nem kérték meg, mert a gyémántjuk nem ragyogott. Azt is megtudták egymás beszédéből, hogy azok a kérék inkább a királynétól örökölt gyémántot keresték és nem *Csörikét*, meg *Csórikát* óhajtották.

Pompásan is mulattak ezen.

Végre *Csórika* azt ajánlotta, hogy játszanak, mert az idő úgy jobban telik. A vidám, jókedvű *Csörike* készen vala a játékra. Csak minél tovább lássa a gyémántját tündökölni. *Csórika* azt monddta, hogy bujócskát játszanak. *Csörike* nem bánta és így elkezdődött a bujócska-játék.

Először *Csórika* bujt el, hogy *Csörike* keresse. Soká kutatott *Csörike*, amíg reá talált a szép

Csórika és *Csörike* táncolnak a hercegekkel.

lakás butorai között. No, de megtalálta és ekkor azt monddta *Csórika Csörikének*:

— Bujj el, hogy keresselek! . . .

Csörike el is bujt, de mivel a saját lakását jobban ismerte, hát úgy elbujt, hogy hamar ne találja meg *Csórika*.

Csórika az asztalon ragyogó gyémántokat megfogta és gyönyörködött benne. Aztán kérdi az elbujt *Csörikétől*:

— Szabad?

Azt kiáltja a kamrába elbujt *Csörike*:

— Kukuk! Szabad!

Csórika pedig nem a keresésére indult, hanem

a két szépen ragyogó gyémántot nagyserényen elvitte. Kocsira ült és gyorsan haza hajtatott. De nem soká gyönyörködött benne. Ott volt nyomában *Csörike* és visszakövetelte a gyémántját. Azt mondotta *Csörikának*:

— Szégyeld! Bujj el, hogy keresselek!

Ezt a gyémántlopásra mondotta. *Csörika* is arra értette. Össze is veszték újra, de a két gyémánt oly szépen mosolygott, hogy mindjárt kibé-kültek. Végre az igazságot keresték, hogy miként lehetne a *drágaságos* gyémántot, meg a *gyönyörűsége*s gyémántot elosztani.

Azt már tudták, hogy a két gyémántot egymástól elválasztani nem lehet anélkül, hogy a ragyogását el ne veszítse. Ezért el sem választották. Sőt a végén megegyeztek, hogy egy hétig *Csörika* viselje mind a kettőt, egy hélig pedig *Csörike* viselje mind a kettőt. Mind a két szép leány szerencséje a gyémánthoz volt kötve, hát azt felhasználták.

Előbb *Csörike* kapta vissza egy hétre, de úgy, hogy az egyik gyémántot a ruhája alá rejté és így csak az övé ragyogott, csak az látszott.

Mindjárt meg is kérte egy királyfi és királyné lett *Csörikéből*.

Másik héten *Csörika* viselte a gyönyörűsége-sen fénylő gyémántkövet, de ő is a *Csörikéét* elrejtette a ruhája alá és így csak a drágaságos gyémánt tündökölt igazi pompájába. Amint meglátta egy királyfi, hát *Csörikát* is mindjárt megkérte és királynénak elvitte.

Azóta ketten viselik felváltva a páros gyémántot. Egy hélig *Csörike*, egy hélig *Csörika*, de az mindig ragyog.

Azóta aztán a világon is az öröm édesebb, ha kettő érezi, a teher könnyebb, ha kettő viseli és a kettős gyémánt is csak úgy ragyog, ha együtt ragyoghat, mert hasztalan volt az a: bujj el, hogy keresselek!

Péterfy Tamás.

APRÓSÁGOK.

Furcsa mese. Egy francia ujságban olvassuk a következő ezópusi mesét: Egy szamár, az erdőben futva, beleesett egy mély gödörbe s minden erőlködése dacára nem tudott onnan kikecmeregni. Csaknem elpusztult már az éhségtől, mikor egy rókat látott arra haladni. Segítségül hívta azt. „Én nem vagyok elég legény ahhoz, hogy rajtad segíthessek“, mondta a róka, „de szolgállok neked egy jó tanácssal. Nem messze innen egy nagy elefánt tartózkodik. Hívd őt segítségül s menten ki fog szabadítani.“ A róka távozván, a szamár így okoskodott magában: „Én gyöngye vagyok, mert már rég nem jutottam táplálékhoz. Minden mozdulat, melyet teszek, erővesztést jelent rám nézve. Ha meg-

eröltetem a hangomat, hogy az elefántot segítségül hívjam, akkor még gyöngébb leszek. Az elefántnak kötelessége, hogy hozzám jöjjön, anélkül, hogy hívjam őt.“ Így végezte a szamár s kimult az éhség mián. Nagysokára azután ismét arra ment a róka s megpillantotta a szamár ott heverő csontvázát. „Ha igaz az, hogy az állatok lelke átvándorol az emberekbe“, így bölcselkedett a róka, „akkor ennek a szamárnak a lelke át fog költözni ama kereskedők egyikébe, kik nem tudják magukat elszánni a hirdetésre.“

A poéta házasodik. Sassy Csaba, az aradi hírlapírói gárda kiváló tagja, tehetséges poéta, eljegyezte Szilágyi Erzsébet kisasszonyt. Szávay Gyula, a kiváló költő és Kacsóh Pongrác, a diadalmas János vitéz zeneszerzője, mint tanuk a következő poétikus alkalmi költeményben hozzák mindazoknak, akiket illet, tudomására a hymen-hírt:

Sassy Csaba és Szilágyi Erzsike ügyében.

(Szávay Gyula.)

Adatik tudtára széles e világnak:
Mire a gyöngyvirág szeme kipereg:
A kelő tavasznak eseménye leszen,
Mátka-gyűrűs újjal szent esküvést téssen
SASSY-ház szülötte, a CSABA gyerek.

Bármi némü-nemü akadályt ha tudna
Rokonok, barátok valamelyike:
Szavát jól latolja, száját lakatolja,
A SZILÁGYI-házhoz hírt be ne tolja, —
Nehogy megtudhasson bármit ERZSIKE.

Mert vége van mától csélesap röpködésnek,
Háborgó Csabából lesz Békés-Csaba, —
Szilágyi Erzsike levelét megírta,
S lón a b rei sasból csicsergő pacsirta,
Ki földszintes fészket rak a faluba.

Adatik tudtára, akiket csak illet,
Hogy e dolog — punktnm — elvégeztetett;
Akinek nem tetszik, mi állunk elébe,
De akinek tetszik, küldje idejében
A fészkekrakóknak az üdvözlötletet.

Kacsóh Pongrác Szávay Gyula.
mint tanuk.

Szíves üdvözlötlet az ifju jegyespárnak!

Rózsa Sándor utolsó betyárja. A szegedi tanyák között haláltusáját vívjá most egy regényes multú ember, Hudi Antal, aki valaha tagja volt Rózsa Sándor rablóbandájának. Húsz éves volt, amikor a német komiszárius robotos munkára rendelte. Az akaratos legény azonban megtagadta az engedelmességet s nyomban megszökött és beállt szabadlegénynek. Később Rózsa Sándor bandájába szegődött. Résztvett a híres rabló minden hadjáratában. A szabadság kitörésekor is Rózsa bandájában volt s egyike volt a szabadcsapat legvitézebb karikásostoros katonáinak. A karikás mellett ott volt a szabadságharc jellegzetes fegyvere, a kasza is, melylyel sok rácot ölt meg a Bácskában és a Bánátban. A szabadságharc leveretése után ismét rablóbandává alakult a rettegett szabadcsapat s valósággal réme lett a homokbuckák közt ögyelgő nehéz vasasnémetnek, ügyetlen cserepárnak. Nem tudott neki ártani a sárgarézsipkás német zsoldár sem s az erőskezű Rádai is csak ravasz-sággal tudta a puszták szabad fiait ártalmatlanná tenni. Lassankint bekerült a szegedi várba Rózsa Sándor is, Hudi is, meg a banda valamennyi tagja. Hudi tíz évet töltött nehéz rabságban s mikor kikerült, roskatag, vén ember lett. De nemcsak ő, hanem a világ is megváltozott a tíz év alatt. Nem voltak már szabadlegények s a Tisza utvesztő ingoványai is eltűntek. A buckákon

pedig fehér tanyaházak, zöldtáblás gazdaságok zárták el a menedéket a futóbetyár elől. Hudi tehát a régi mesterségéhez nem térhetett vissza, vagyona nem volt, élni pedig kellett. Mit vállalhatott volna hát a puszták roskatag, öreg fia, mint olyan foglalkozást, amely az ő vérmérsékletének leginkább megfelelt: csöszködött. A gazdák vagyonának őrzője volt; amely tőle hajdanában nem volt valami nagy biztonságban. Az öreg *Hudi* jobban vigyázott a gazdák termésére, mint a magáéra.

KÉPEINKHEZ.

Budapesti képek. Az ország szíve, a mi szép Budapestünk. Ide vetődő idegenek, külföldiek azt szokták mondani, hogy Budapestnél szebb, kisebb fekvésű város nincsen széles e világon. A Duna folyam mentén a pesti oldalon hatalmas palotaszorok, a budai oldalon a királyi vár, háttérben az erdőkoszorúta budai hegyekkel. A vén Gellérthegy tetején a Citadella, ez a fekvésénél fogva is bevehetetlen fellegrvár. Nemsokára lefognák bontani ezt a történelmi nevezetességű erődöt, úgy hogy nyomdoka is alig marad. Éppen ezért örökítjük meg képen is abból az alkalomból, hogy husvét másodnapján volt a gellérthegyi bucsú, amikor is a fővárosi nép ezrei rándulnak föl az öreg Gellértra. Különböző is kedves kiranduló helyei a fővárosiaknak a budai hegyek. A Zugliget, Svábhegy, Jánoshegy, Istenhegy teleépültek már jórészen nyaralókkal. Másik képünkön azt a jelenetet örökíti meg a rajzoló, amikor az Istenhegyen leleplezték báró Eötvös József mellszobrát. Az alkotmány helyreállítása utáni első közoktatásügyi miniszterünk, báró Eötvös a meleg nyári időben az istenhegyi villájában hűsölt s pihente ki az állami ügyek intézése közben szerzett fáradalmait. A hálás utókor szobrot emelt a nagy költő és kiváló politikus emlékének az Istenhegyen.

Régiség-talány.

Várig Sándor-tól.

AVE. REBECA. FA. AGA. CONC.
SIR. IPE. LNE. K.

Megfejtési határidő 1907. április hó 19.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 13. számában közölt talány megfejtése

„Kossuth Lajos halálának évfordulója.”

Helyesen fejtették meg: Dénes József, Kovács Kató, Mester István, Árvai Imre, *Takács Ferenc*, Horváth Gyula, Szalay János, Pataki Péter, Hörömpő Ferenc, Kendi Géza, Gaál Juliska, Lakatos Jenő, Koller Gizella, Konta István, Hübner Vilma, Komáromi Katalin, Homolya István,

A sors húzásánál *Takács Ferenc* nevének húztuk ki elsőnek, kinek egy értékes könyvet küldöttünk.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

RUBINER GYULA

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetének jelentése 1907 március 25.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahús 1.70—1.44 K., vidéki borjúhús 1.30—1.40 K., sertésbél 1.30—1.54 K., szalonna füstölt 1.38—1.44 K., szalonna, olvasztani való 1.46—1.52 K., hárj 1.56—1.60 K., sertésszár 1.58—1.60 K. — **Füstöltbél:** (vidéki) kg.-ja 1.40—2.00 K., hazai sonka 1.60—2.20 K.

Baromfifélék: ———— K., rántani való csirke 2.20—2.80 K., sütni való csirke 2.80—3.80 K., kacsá, hizott ———— K., lud, hizott ———— K., pulyka, hizott ———— K. páronként. Vágott hizott liba 1.50—1.70 K., vágott hizott káppan, kacsá és pulyka 1.60—1.80 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). Buza 15.15—16.— K. Rozs 13.— K-tól 13.20 K-ig. Árpa 13.70 K-tól 14.— K-ig, jobb minőségű K-tól — K-ig. Zab 15.80 — 16.25 K. Tengeri 10.50—10.55 K.

Teavaj: (centrifugált) 2.50—2.90 K., főzővaj 1.70—2.10 K. kg.-ként. Tehéntúró kg.-ja 24—36 fillér.

Tojás: bácskai 76—76 K., erdélyi apróbb áru 76 — 76 K. ládánként (1440 db). Apadt ———— K., meszes ———— K.

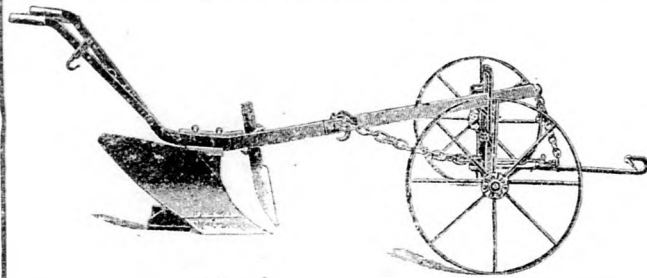
Zöldségfélék: Burgonya (vagonárú) sárga 5.60—6.20 K., rózsás új ———— K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ———— K. mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
-----	---	---	---	---	---	---	---	---	---

K.	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50
----	-------	-------	-------	-------	------	-------	------	-------	-------

== Egyvasú egytetemes ekék ==
Két és több barázdás ekék

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára

Magyarországi vezérképviselő **Szücs Zsigmond** Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

Minden részükben elsőrendű acéltanyagból a leg-tökéletesebb szerkezettel

Tégelyacél-fejekkel, melyek eltörhetlenségeért szavatosságot vállalnak. Különösen tartósnak bizonyult, háromréteges (compound) páncél acél-lemez kormánylapokkal, melyekre a legragadósabb föld sem tapad. Gondosan edzett, feltűnően hosszú ideig eltartó szerszámokkal. — **Figyelemre méltó újdonság:** Bacher „D”-jegyű javított szerkezetű eketaligája teljesen pormentesen csukott agyakkal önműködő kenőszelencével; közönséges eketaligák ellenében **ötszörös tartósságot** biztosítanak. Különlegességek rétművelő-eszközökben. Boronák, kapáló- és töltőgetőgépek, porhanyítók, rőtörők. Árjegyzéket készséggel küldök.

Legjobb és legolcsóbb

gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmiv. ügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre

okl. gépészmérnök műszaki irodája
Budapest, V., Lipót-körút 7. sz.

:: **Ifj. Kovács József Orosháza** ::

Magyar házi-ipar. Magyar termények.
Söprik, szatyrok, gyékények, bőrbocskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:

:: **Ifj. Kovács József Orosháza** ::

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG” kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos
= BUDAPEST, =
Béerkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legolcsóbb napi árakon értékesít.

Őszi trágyázáshoz a

THOMAS-SALAKLISZT

csillag-védjeggyel helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkakkal és árajánlattal készségesen szolgál:

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Andrássy-ut 49. (tetogon-tér.)

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre.

 marka

Minden zsák olomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban

Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mezőgazd. gépgyárában **MOSONBAN**

elismert gondos kivitelben készülnek:

Egy- és többvasu aczélekék
Rét- és szántóföld-boronák
Mélyítő és porhanyító eszközök
a tavaszi szántás helyettesítésére.

„MOSONI DRILL” sorvetőgépek

Uj! „Econom” műtrágyaszórók
Burgonyamivelő eszközök
Laass-féle répakapáló-gépek
OSBORNE aratógépek

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57a. :: Fiókraktár: Temesvár, Gazdaudvar.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek minden év folyamán
két sorozatban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. & TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 13. szám.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alapítványok a kormány hozzájárulásával

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	Biztosítéki alap:	Alapítványok a kormány hozzájárulásával
Tartalékok	Összesen	1.970.740.- kor.
		764.760.16 kor.
1901. évi fölösleg		2.735.104.16 kor.
1902. évi fölösleg		90.349.- kor.
1903. évi fölösleg		59.782.96 kor.
1904. évi fölösleg		109.831.73 kor.
1905. évi fölösleg		72.488.23 kor.
1906. évi fölösleg		61.730.60 kor.
1906. évi fölösleg		59.243.65 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az
ember életére, különféle módokat szerinti.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4 százalékos díjviszátérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékba ho-
lyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjviszátéri-
tést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3%-os
díjviszátérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítot-
tak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.
Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők
közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban
készséggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. 27

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzekek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-
Separatorok a jelenkor legelőkeltebb
főzőgépei. Nagy és kiváló munkabírás
mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval
Separator az egész világon.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocznografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb.
utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photoithogra-
fiailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét,

Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő

minőségben legolcsóbban

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.